

Sygn. akt II UK 32/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski (przewodniczący)
SSN Beata Gudowska (sprawozdawca)
SSN Maciej Pacuda

w sprawie z wniosku W. Sp. z o.o. w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
o wydanie zaświadczenia w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych ,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 marca 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 maja 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

oddala skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 maja 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...), III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił - po ponownym rozpoznaniu sprawy na skutek uchylenia wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2015 r., II UK 109/14, wyroku tego Sądu z dnia 25 września 2013 r. - apelację W. Spółki z o.o. w W. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 27 lutego 2013 r. Sąd Najwyższy uznał za

przedwczesny wyrok Sądu Apelacyjnego, zmieniający wyrok Sądu Okręgowego w W. z 27 lutego 2013 r. oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w W. z 29 grudnia 2011 r. przez nakazanie organowi rentowemu wydania zaświadczenia potwierdzającego, że zainteresowany J. J. W. podlega polskiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych od 22 września 2011 do 6 listopada 2011 r. w okresie wykonywania pracy we Francji. Uwzględniając argumenty zawarte w skardze kasacyjnej organu rentowego, Sąd Najwyższy stwierdził, że agencja pracy tymczasowej, delegująca zatrudnianych pracowników do pracy za granicą, może być uznana, za pracodawcę zazwyczaj prowadzącego znaczną część działalności, innej niż działalność związana z samym zarządzaniem wewnętrznym na terytorium państwa członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę, czyli w rozumieniu w art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, (Dz.U. UE. L. 2004.166.1; dalej „rozporządzenie (WE) nr 883/2004”) oraz art. 14 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE. L. 2009.284.1; dalej „rozporządzenie (WE) nr 987/2009”), przy czym ocena w tym zakresie powinna uwzględniać wymagany obrót z prowadzonej działalności, osiągany w kraju delegowania na poziomie nie niższym niż 25% całego jej obrotu. Wartość obrotu nie może być kompensowana innymi, rodzajowo odmiennymi, kryteriami, jakkolwiek powinny także być spełnione wymagania co do siedziby przedsiębiorstwa i zawierania umów w miejscu delegowania, gdyż to należy do zwykłej istoty rozważanej regulacji. Liczba umów nie zastępuje obrotu, który stanowi właśnie pochodną ich realizacji. Inaczej ujmując, na obrót może składać się już choćby tylko kilka znaczących umów albo bardzo dużo umów o mniejszej wartości. Ustalone w sprawie 12% obrotu na terytorium Polski nie spełnia kryterium wymaganego obrotu w kraju delegowania.

W wyroku z dnia 21 maja 2015 r. Sąd Apelacyjny ustalił, że Spółka W. w spornych okresach osiągała w Polsce 12-18% swoich dochodów, zatrudniając - jako agencja pracy tymczasowej - większość pracowników za granicą i

ograniczając działalność na terenie Polski tylko do zarządzania wewnętrznego i prowadzenia czynności administracyjnych. Uznał, że samo tylko usytuowanie w Polsce administracji spółki, działu kadr, księgowości i marketingu, gdzie odbywa się również cały proces rekrutacyjny i wydawane są dokumenty związane z pracą, nie upoważnia do przyjęcia, że spółka prowadzi w kraju znaczną część działalności, skoro nie generuje tu co najmniej 25% obrotu.

Skarga kasacyjna spółki, z wnioskiem o zadanie pytania prejudycjalnego Europejskiemu Trybunałowi Sprawiedliwości oraz o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego przez zastosowanie art. 11 ust. 2 lit. a i art. 12 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 oraz art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 19 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 987/2009, a także ust. 1 akapit 5 Decyzji A2, przy błędnym zdefiniowaniu przesłanki prowadzenia normalnej działalności w państwie, w którym ma siedzibę pracodawca kierujący pracownika do wykonywania pracy w innym państwie członkowskim. Podniesiono zastosowanie nieprawidłowego i niezgodnego z prawem sposobu określenia proporcji wysokości obrotów, stanu zatrudnienia, wykonywanych umów oraz liczebności personelu administracyjnego w Polsce i innych krajach przez przyjęcie, że proporcje te w państwie delegującym należy ustalać w odniesieniu do całłościowych obrotów i odpowiednio stanu zatrudnienia, wykonywanych umów oraz liczebności personelu administracyjnego za granicą, a nie wyłącznie do państwa zatrudnienia pracownika delegowanego. Zrzucono nieprawidłowe przyjęcie kryterium osiągnięcia 25% obrotów na terenie kraju delegującego jako decydującej przesłanki stwierdzenia prowadzenia działalności w znacznej części na terenie kraju delegującego.

Skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania - art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolne przyjęcie, że zatrudnienie 1/3 pracowników na terenie Polski wskazuje na nieprowadzenie znacznej działalności w tym kraju oraz brak ustaleń co do proporcji obrotów w Polsce i kraju delegowania pracownika z uwzględnieniem specyfiki działalności agencji pracy tymczasowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny, któremu sprawa została przekazana do ponownego

rozpoznania, stosownie do art. 398²⁰ k.p.c. nie mógł oprzeć wyroku na podstawach sprzecznych z wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2004 r., III CK 335/02, niepubl. oraz z dnia 9 lutego 2005 r., II CK 413/04, niepubl., z dnia 8 października 2009 r., II CSK 180/09, niepubl.). Zakaz ten obejmuje nie tylko sąd, któremu sprawa została przekazana (art. 398²⁰ zadanie drugie k.p.c.), ale także podmiot wnoszący skargę, a w konsekwencji również Sąd Najwyższy, rozpoznający taką skargę (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2010 r., II PK 344/09, OSNP 2011 nr 21-22, poz. 271 i z dnia 21 maja 2010 r., II CSK 628/09, niepubl.).

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 stycznia 2015 r., II UK 109/14, wyłączył możliwość przyjęcia, że ustalenie, czy pracodawca, który deleguje pracowników do pracy w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej prowadzi normalną działalność w Polsce w rozumieniu art. 12 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w związku z art. 14 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 987/2009), z pominięciem wartości obrotu w kraju delegowania na poziomie 25%, wartości odnoszącej się do wszystkich państw Unii, jako jednakowy punkt odniesienia dla wszystkich adresatów (firm, przedsiębiorstw) z wielu różnych państw, oraz że taki poziom obrotu odpowiada regulacji prawnej, adresowanej do „pracodawcy zazwyczaj prowadzącego znaczną część działalności, innej niż działalność związana z samym zarządzaniem wewnętrznym na terytorium państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę.

Wykładnia ta - jako wiążąca - została zastosowana przez Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398¹⁴ k.p.c.).